

SPÖKET

STUDIEHÄFTE

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

Bakgrund

Inget barn ska behöva växa upp med våld eller övergrepp. Ändå händer det.

Inte ens när någon slagit larm och polisanmält är det idag alltid möjligt att skydda barn. Det kan vi hjälpas åt att ändra på!

Ett steg är den här filmen.

Skyddade personuppgifter.

Skyddade personuppgifter beviljas barn och vuxna som är hotade eller som tidigare utsatts för våld. Det är en extrem åtgärd som många gånger innebär att den som hotats eller utsatts måste lämna hem, vänner släkt, skola eller arbete och bygga upp en ny tillvaro. Det är inte rättvist.

Inför visning i skolan.

Tänk på att det kan finnas barn med skyddade personuppgifter i klassen eller i skolan utan att du vet om det. Kontrollera därför alltid med rektor om det är lämpligt att visa filmen. Finns det risk för att ett barn röjs ska filmen inte visas.

Finns det barn med skyddade personuppgifter i skolan och ni funderar på att visa filmen är det lämpligt att informera barn och vårdnadshavare i förväg och höra deras syn på saken.

Barn kan ha skyddade personuppgifter av många olika orsaker. Vanligaste är att de har det för att mamma eller pappa har det. Bakgrunden kan vara:

Barn som flytt med mamma (och ibland pappa) på grund av att föräldern utsatts för våld i en parrelation.

Barn vars föräldrar utsatts för hedersrelaterat våld (till exempel av mor- eller farföräldrar eller andra släktingar).

Barn som flyr från föräldrar som utsatt dem för våld eller sexuella övergrepp. De kan ha skyddade personuppgifter i ett familjehem.

Barn till föräldrar som hotats eller utsatts på grund av sitt yrke. Det kan gälla till exempel barn till domare, åklagare, poliser, journalister, socialsekreterare eller politiker.

Barn till politiska flyktingar.

Barn till vittnen eller barn till före detta kriminella.

De barn som tvingas fly tycker ofta att det är den som hotat eller brukat våld som borde få ta konsekvenserna. Men ibland lyckas inte samhället skydda de utsatta på annat sätt än att hjälpa dem att fly. Det kan handla om brott som inte kunnat bevisas, om förövare som avtjänat sitt straff, om förövare som är villiga att betala andra för att fortsätta våldet eller om hela släkter eller grupper som är hotfulla.

Den här filmen ger inblick i situationen för en liten familj bestående av en ung tonårsflicka och en mamma som flytt från pappas våld. De är inte ensamma. Över fyratusen barn lever med skyddade personuppgifter i Sverige.

För jämna i skolan:

Vad händer om man måste ljuga om sin bakgrund? Vad tycker/tror kompisarna?

Julia uppfattas som "annorlunda". Vilka risker i relationen till skolkamrater kan det innebära?

Skulle Julia kunna berätta om hur det verkligen ligger till? Vilka risker innebär det i så fall?

Vem/vilka kunde utgöra ett hot? På vilket sätt?

Om du tror att någon har skyddade personuppgifter, hur ska du hantera det?

Vad tror du om klasskamraternas reaktion när de fick veta att Julia hade skyddade personuppgifter?

Varför var Julia och hennes mamma tvungna att flytta?

Vad kunde de vuxna ha gjort bättre?

Julia hade utsatts för våld av sin pappa. Vilken information har ni fått i skolan om våld i hemmet?

Vad behöver du veta för att kunna stötta och för att kunna slå larm om du får veta att en kompis utsatts för våld?

För personal i skolan:

Har ni en handlingsplan för hur ni hanterar elever med skyddade personuppgifter?

Hur ser era rutiner ut för barn med skyddade personuppgifter?

Hur informerar och stöttar ni de elever som har skyddade personuppgifter? Vem är ansvarig?

Vilket stöd behöver ni för att ordna en bra skolmiljö för barn som Julia?

Anpassar ni skolans verksamhet för elever med skyddade personuppgifter?

Vem ska veta vad? Måste alla lärare ha all information eller räcker det med att t.ex. rektor och kurator har det? Och att lärarna bara har en del information men inte alla detaljer? Fördelar och nackdelar?

Har ni ett generellt säkerhetstänk för dessa elever?

För alla:

Hur tror du det är att vara hotad?

Vad vet du om att leva med de olika nivåerna av personskydd?

Hur påverkas ditt liv och din vardag om du lever med skyddade personuppgifter? Ekonomi? Arbete? Skaffa vänner och ta med dem hem? Umgås med släktingar? Ha en mobil /telefon?

I filmen tvingades Julia och hennes mamma att bryta upp och lämna allt. Hur tror du att det känns?

Hur kan Julia hantera olika frågor från sina klasskamrater? Vad kan man tänka på om man är flera syskon?

Vad tror du man kan vara rädd och orolig för om man lever med skyddade personuppgifter?

Finns det annan hjälp man kan få för att kunna leva öppet och slippa skyddade personuppgifter?

Olika nivåer för skyddade personuppgifter:

1. Sekretessmarkering:

Innebär att Skatteverket gör en markering vid dina personuppgifter så inget lämnas ut uppgifter utan tillstånd och säkerhetskontroll.

2. Kvarskrivning:

Du måste flytta. Din adress anges som särskild postadress och din post går till regionalt postkontor där särskilda handläggare har din adress. Du registreras "på kommunen skriven" (i den gamla kommunen). Det görs en markering om att du har skyddade uppgifter och andra myndigheter meddelas.

3. Fingerade personuppgifter:

Du måste börja ett helt nytt liv med nytt namn och nya personuppgifter. Skyddet används endast i undantagsfall. Ca 10 om året får fingerade personuppgifter.

Mer information:

För barn:

Information från Brottsoffermyndigheten:

brottsoffermyndigheten.se

Sök: Jag vill veta: Om att leva med skyddade personuppgifter (pdf)

För vuxna:

Information från Skolverket:

Skolverket.se / Publikationer

Sök: Unga med skyddade personuppgifter (pdf. eller beställa boken)

Du kan också söka information hos:

Datainspektionen

Barnombudsmannen

Skatteverket

Polisen

Filmen och samtalshandledningen är producerad av

Måsen Film AB

i samarbete med

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Med stöd av

Kompetenscentrum vid Stockholms läns landsting,
Brottsoffermyndigheten, Länsstyrelsen i Örebro län,
Länsstyrelsen i Dalarna Länsstyrelsen i Värmlands län,
Länsstyrelsen i Västmanland, Länsstyrelsen i Skåne,
Länsstyrelsen i Södermanland, Länsstyrelsen i Halland,
Länsstyrelsen Västerbotten och Kommunal.

Filmen kan beställas genom:
Måsen Film AB
Tel: 08-321190
www.masenfilm.se
info@masenfilm.se

MASEN FILM AB

Text: Åsa Landberg
Layout: Bengt Wendin